

Muzeum města Mnichovo Hradiště

Výroční zpráva za rok 2011

Adresa : V Lipách 148
295 01 Mnichovo Hradiště
Telefon: 326 771 001
e-mail: muzeum @ mnhradiste.cz

Zřizovatel: Město Mnichovo Hradiště
Umístění: 2. patro státního zámku

Muzejní prostory

Počátek roku 2011 byl v muzeu ve znamení rekonstrukce elektroinstalace. Touto akcí byla pak ovlivněna i celá návštěvní sezóna.

Elektroinstalace v prostorách městského muzea byla již řadu let v naprosto nevyhovujícím stavu. Na základě dohody města a NPÚ byl v průběhu roku 2010 připraven projekt na její rekonstrukci a zahájeny přípravné práce. Protože prostory muzea není možno vyklidit, bylo nutné veškeré exponáty zabalit, přikrýt či nějakým jiným způsobem ochránit. Pouze nejcennější součásti sbírek byly odvezeny do budovy městského úřadu.

Ve výběrovém řízení zvítězila nabídka firmy Eltro Šťastný. S vlastní rekonstrukcí se začalo v únoru roku 2011, práce elektrikářské a s nimi související zednické trvaly zhruba měsíc. Probíhaly poměrně rychle, především díky velkému pracovnímu nasazení zaměstnanců firmy Eltro. Pracovali totiž i v sobotu a často do pozdních odpoledních hodin, ačkoliv pracovní podmínky nebyly zdaleka ideální - zima a jiná specifika památkově chráněného objektu.

Podle dohody s NPÚ byla v prostorách muzea nainstalována také elektrická protipožární signalizace. Do všech místností byla pořízena nová osvětlovací tělesa.

Veškeré prostory byly nově vymalovány. Zde došlo k určitému zdržení proti původnímu plánu. NPÚ požadoval vymalování chodeb speciální šedou vápennou barvou, na jejíž dodání se čekalo delší dobu. Vzhledem k tomu, že po odstranění starých koberců ve 3 místnostech byl zjištěn velmi špatný stav podlah, zapříčiněný nalepením koberců či jiných krytin, bylo nutné dřevěné podlahy zbrousit a napustit ochrannou vrstvou oleje.

Po všech těchto pracích následoval úklid. Mytí podlah a oken zajistila úklidová firma, vše ostatní uklízely pracovnice muzea samy. Přestože byly exponáty zabaleny, nezabránilo se jejich znečištění a bylo nutné všechny znovu omýt či vyčistit. Expozice včetně některých drobných úprav a změn se podařilo pro návštěvníky připravit v polovině května. Úklid v depozitáři pokračoval ještě v průběhu celého roku.

V listopadu a prosinci probíhalo malování chodeb v přízemí, v 1. a 2. patře zámku. Při té příležitosti byly také opraveny schody a schodiště do druhého patra bylo opatřeno zábradlím podle požadavku bezpečnostního technika.

Personální obsazení

V personálním obsazení nedošlo k žádným změnám. Muzeum má nadále 2 stálé zaměstnance, v době hlavní návštěvní sezóny brigádníky, kteří pracují na základě dohod o provedení práce. V roce 2011 takto pracovalo 6 studentů a 2 důchodkyně. Pomáhali především se soupisem a tříděním archiválií, s úklidem depozitáře, dokumentací sbírkových předmětů a vykonávali také průvodcovskou činnost.

Stálé expozice

Po skončení rekonstrukce byly stálé expozice nainstalovány v mírně pozměněné podobě. Pozměněna byla expozice lékárny, kde přibyl restaurovaný lékárenský stůl a byly vystaveny zajímavé dokumenty vztahující se k majitelům lékárny a lékárenské praxi vůbec. Změny doznala také místnost, které vévodí obrazy B. Ženíška. Byly odstraněny desky zakrývající vchod do místnosti s modelem Drábských světniček. Dveře byly nově natřeny, odkryta a zrekonstruována dřevěná podlaha. Exponáty byly jinak rozmístěny a celá místnost dostala jiný vzhled.

Výstavy a další akce

Také výstavní činnost byla ovlivněna rekonstrukcí elektroinstalace. Začátek plánované **výstavy s židovskou tematikou** musel být posunut až do druhé poloviny května. Bylo také z technických důvodů částečně pozměněno téma výstavy připravované ve spolupráci s Židovským muzeem v Praze.

První část expozice s názvem Historie Židů v Čechách a na Moravě tvořila putovní výstava Židovského muzea, 12 panelů zaměřených na jednotlivá historická období a postavení židovského obyvatelstva v dané době.

Druhá část byla věnována Židům v Mnichově Hradišti. Kromě panelu, na kterém se návštěvníci mohli seznámit se stručnou historií zdejší židovské komunity, byly vystaveny některé předměty z muzejního depozitáře. Byl to např. plášť z úboru posledního zdejšího rabína Isaka Nettla, fotografie i ukázky z jeho písemností, či svitek s hebrejsky psaným textem dlouhá léta považovaný za tóru. Vystaveny byly i hebrejsky psané knihy, např. Machzor (modlitební kniha používaná o tzv. Vysokých svátcích) z roku 1757 či účetní kniha místní židovské obce ze 40. let 19. století.

Poslední část výstavy tvořil projekt Židovského muzea nazvaný Nalezené tváře-vzpomínka na oběti holocaustu. Z dokumentů a fotografií před námi vyvstaly životy konkrétních osob, jednotlivců i celých rodin, postižených holocaustem. Část této expozice byla věnována i Janě Renée Friesové, pocházející z Mnichova Hradiště.

Při příležitosti výstavy byla s finanční podporou Města Mnichova Hradiště vydána publikace Židé v Mnichově Hradišti a okolí autorky Blanky Rozkošné. Zakoupit ji je možné v muzeu nebo v informačním centru v Mnichově Hradišti.

Pro hlavní návštěvní sezónu o letních prázdninách připravilo muzeum společně s Muzeem Mladoboleslavská **výstavu zbraní**.

Vystaveny byly zbraně palné i chladné. To znamená vojenské i lovecké pušky a pistole převážně z období 18. a 19. století, ale také například ukázka pušky pytlácké, tj. domácí upravené. Většina exponátů pochází z rakouských, italských nebo francouzských zbrojovek, ale k vidění byly i zbraně vyrobené v Čechách. Zajímavostí, kterou ocenili především

odborníci, je určitě zkušební zařízení na testování prachu z konce 18. století, které patří k cennostem našich sbírek.

Z tzv. chladných zbraní návštěvníci viděli vojenské i sportovní šavle a kordy, ale i lovecké nebo např. hasičské tesáky. Jednalo se především o zbraně pruské, rakouské, ale také ruské či japonské, přivezené s největší pravděpodobností našimi legionáři. Zaujaly také důstojnické a četnické šavle z období první československé republiky.

Výstava byla doplněna informacemi o lovu a loveckých revírech ve zdejších kraji, především o oborách na Klokočce a Žehrově. Návštěvníky zaujaly také krásně malované dřevěné střelecké terče z roku 1849. Na každém z nich najdeme zapsáno jméno nejlepšího střelce, většinou zdejšího měšťana nebo hraběcího úředníka.

Plánovaná **adventní výstava** musela být opět zrušena z důvodů malování zámeckých chodeb, jak už bylo uvedeno výše.

Sbírky

Muzejní sbírky byly obohaceny o 30 exponátů získaných převážně darováním. K nejcennějším patří kyjovský kroj od paní Blanky Tučkové z Mnichova Hradiště. Získali jsme také další předměty ze zdejší lékárny i zajímavé dokumenty týkající se rodiny Sekerovy. Zakoupeno bylo 39 knižních titulů, historické pohlednice i několik dalších archiválií vztahujících se k našemu městu. Muzeum dostalo také písemnosti i fotografie od pana Oldřicha Sedláčka z Kruhů, týkají se především dění ve vesnicích Kruhy, Podolí a Sychrov. Podařilo se získat také „ztracené“ pamětní knihy obcí Sychrov a Podolí, byly nalezeny v budově Obecního úřadu Březina.

Ze Základní školy v ulici Studentské byly získány 4 knihy školní kroniky Obecné školy chlapecké a 14 kronik pionýrských oddílů.

Zvláštní pozornost zaslouží obohacení archeologických sbírek. Amatérský archeolog Mga Čeněk Pavlík (houslový virtuóz) ve spolupráci s Dr. Jiřím Waldhauserem objevili již v roce 2010 na Valečově zlomky gotických reliéfních kachlů. Část naleziště byla odkryta již ve 20. letech minulého století a nálezy jsou uloženy v našem muzeu. Proto i nově objevené exempláře byly zařazeny do našich sbírek. Poměrně velké množství archeologického materiálu

(cca 20 beden) zatím čeká na podrobné zpracování odborníkem-archeologem. Jedná se z pohledu středověké archeologie o velmi zajímavý nález, výsledky výzkumu budou publikovány v odborném tisku a literatuře.

Muzeum získalo také několik desítek fotografických záběrů města Mn. Hradiště ze 60. let 20. století od pana Jiřího Fiedlera z Prahy. Z části z nich byly pořízeny fotografie.

Odborně konzervováno bylo 29 předmětů, převážně zbraní, zrestaurováno bylo 11 exponátů - cechovní prapory a textil.

Pokračujeme v podrobném soupisu archivních pramenů, převádění evidence do elektronické podoby a také v digitalizaci sbírkových předmětů.

Trvá archivování místního tisku a fotografií z akcí probíhajících ve městě.

Další činnost

Při příležitosti výstavy uspořádalo muzeum v DPS přednášku Blanky Rozkošné o Židech na Mnichovohradištsku, které se zúčastnilo cca 35 osob. Pracovnice muzea se také podílely na přípravě výše uvedené publikace věnované tomuto tématu.

Už tradičně jsme se zapojili do přípravy pietního shromáždění konaného 21. 6. v Praze na Staroměstském náměstí při příležitosti výročí popravu představitelů české stavovské opozice a vedoucí muzea se akce spolu s představiteli města zúčastnila.

Zaznamenali jsme návštěvy cca 20 badatelů, na přibližně 30 dotazů jsme odpovídali telefonicky nebo elektronickou poštou. Poskytly jsme materiály ke 3 diplomovým pracím, ke dvěma pracím bakalářským, k několika drobnějším referátům či článkům a také ke dvěma publikacím.

Odbornou praxi zde vykonávala jedna studentka oboru cestovní ruch OHS Turnov.

Zapojili jsme se do společného projektu pojizerských muzeí s názvem Slasti a strasti ženského pohlaví. V jeho rámci připravujeme program pro žáky základních škol s názvem Všední den naší prababičky.

Muzeum pokračovalo v prodeji i volném výdeji propagačních materiálů města, stejně tak materiálů vztahujících se k prusko-rakouské válce v roce 1866 a bojů v našem okolí.

V závěru roku dostalo muzeum nabídku na odkoupení obrazů z pozůstalosti malíře Bedřicha Ženíška. Byly proto prohlédnuty a oceněny soudním znalcem, ovšem po stanovení ceny dědicové odstoupili od dalšího jednání.

Vedoucí muzea pracovala i letos v redakční radě sborníku Od Ještěda k Troskám, podílela se i na přípravě publikace o Mnichově Hradišti a zapojila se do přípravy nového odborného časopisu Boleslavica.

Muzeum zajišťuje také vedení kroniky města a místní části Dneboh.

Materiální vybavení

Byl zakoupen a smontován kovový regál pro nově získané archeologické sbírky umístěné ve skladové hale a zakoupeny přepravky na uložení exponátů. V souvislosti s rekonstrukcí byly provedeny menší úpravy v kuchyňce a pořízena nová skříňka. V expozici lékárny byly umístěny nové stojany na vystavené herbáře.

Vytištěna byla nová sada vstupenek.

Návštěvnost

Muzeum navštívilo v roce 2011 přes 2000 návštěvníků. Oproti minulým létům se jedná o menší počet. Tato skutečnost byla zapříčiněna několika důvody. Především byla celá návštěvní sezóna zkrácena o více než 6 týdnů z důvodů již výše uvedených. Z těchto důvodů se neuskutečnila adventní výstava, muzeum se nemohlo zúčastnit ani Valdštejnských Vánoc. Z organizačních důvodů nemohly v létě proběhnout dětské prohlídky. Také výstava s židovskou tematikou, která byla určena především pro žáky a studenty z místních škol, nevyvolala jejich zájem. Byla navštívena pouze studenty 4 tříd gymnázia, základní školy zájem neprojeví, což je zarážející.

Jako každý rok si ovšem uvědomujeme, že návštěvnost je ovlivněna naprosto nevhodným umístěním muzea v prostorách 2. patra zámku. Většina návštěvníků volí prohlídky zámeckých okruhů, o tom, že v budově je umístěno i muzeum, téměř nevědí. Pokud už by i chtěli muzeum navštívit, často je odradí zamčený vchod a s tím spojená nutnost čekání, až přijde zaměstnanec muzea otevřít.

Zpracovala: Mgr. Jana Dumková, vedoucí muzea